

VIII.

OSVRT NA IZVRŠENJE PROGRAMA RADA ZAVODA ZA 2006.

Programom rada Zavoda za 2006. planirane su aktivnosti vezane uz provedbu propisa koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatak za djecu, rad stručne službe na rješavanju o pravima osiguranika, projekte i poslove vezane uz unapređenje rada i poslovanja i modernizaciju Zavoda, pravne poslove i normativnu djelatnost, kadrovsku politiku i ljudske potencijale, provedbu i kontrolu provedbe propisa koji se odnose na područje financijskog poslovanja Zavoda, gospodarenje i upravljanje imovinom Zavoda i investicijska ulaganja, unutarnji nadzor, održavanje i daljnji razvoj informatičkog sustava, unapređivanje javnosti rada te suradnju Zavoda s tijelima državne uprave, ustanovama i drugim institucijama. Svi ključni planirani poslovi obavljani su predviđenom dinamikom i u utvrđenim rokovima.

Provedba propisa koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatak za djecu

U provedbi Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998.¹⁾ obavljani su svi planirani poslovi prema dinamici utvrđenoj posebnim projektom. Društvu za upravljanje Umirovljeničkim fondom predana je baza podataka s izračunatom svotom obeštećenja za 677 416 korisnika mirovine, zaprimljeni su prigovori na obavijesti o visini izračuna obeštećenja koje je izdalo Društvo za upravljanje Umirovljeničkim fondom, obavljani su poslovi obrade i pripreme odgovora na podnesene prigovore i zahtjeve za ponovni obračun, te su ispravljani podaci predani Društvu za upravljanje Umirovljeničkim fondom.

U skladu s odgovarajućim odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju, na temelju kojih se osiguranicima koji su osigurani na osnovi individualne kapitalizirane štednje mirovina određuje kao osnovna mirovina (čl. 83. do 85. Zakona), u 2006. nastavljen je rad na projektu određivanja osnovne mirovine, u okviru kojega je pripremljen i radni materijal Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Krajem srpnja 2006. dovršen je projekt provedbe Zakona o humanitarnom razminiranju²⁾ i Zakona o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja³⁾ u sklopu kojeg je izrađena transakcija izračuna mirovina prema navedenim zakonima te je omogućen unos podataka u banku podataka umirovljenika i donošenje rješenja.

Odredbom članka 158. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji⁴⁾ propisano je da će se prevođenje mirovina i naknada hrvatskih branitelja koji su ta prava ostvarili prema propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu Zakona obaviti u roku tri godine od dana stupanja na snagu Zakona. Budući da u 2006. nisu bila osigurana sredstva za prevođenje, a

¹⁾ Zakon o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. - "Narodne novine", broj 105/04.

²⁾ Zakon o humanitarnom razminiranju - "Narodne novine", broj 153/05.

³⁾ Zakon o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja - "Narodne novine", broj 153/05.

⁴⁾ Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji - "Narodne novine", broj 174/04.

zakonski rok za prevođenje istječe 31. prosinca 2007., u zadnjem kvartalu 2006. započelo se s pripremama za prevođenje mirovina i naknada. Postupak prevođenja obuhvatit će približno 49 000 predmeta.

U provedbi Zakona o doplatku za djecu⁵⁾ prilagođeni su programi donošenja rješenja za 2006., te je u suradnji s Ministarstvom financija izmijenjen program automatske razmjene podataka zbog promjene Zakona o porezu na dohodak⁶⁾. Radi promjena koje je donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu⁷⁾ izrađen je novi program za određivanje dohodovnog cenzusa i za određivanje novih svota doplatka, izrađen je novi program za izračun dodatka za treće i četvrto dijete, preračunate su svote postojećim korisnicima doplatka za djecu, automatiziran je postupak donošenja rješenja o pravu na doplatku za djecu po službenoj dužnosti i postupak za donošenje rješenja o pravu na doplatku za djecu u 2007. te su promijenjeni svi statistički izlazi.

Nakon Odluke Vlade Republike Hrvatske od 30. studenoga 2006. o davanju preporuke Upravnom vijeću Zavoda za isplatu božićnice u 2006. i Odluke o davanju preporuke Upravnom vijeću Zavoda za isplatu božićnice u 2006. korisnicima mirovinskih primanja priznatih na teret nositelja socijalnog osiguranja iz republika bivše SFRJ od 7. prosinca 2006., Upravno vijeće Zavoda donijelo je 11. prosinca 2006. Odluku o isplati božićnice u 2006. korisnicima mirovinskih primanja. U vrlo kratkom roku u Zavodu je izrađen projektni zadatak za provedbu ovog izvanrednog posla, te je u prosincu 2006. izvršena obrada podataka i sredstva su doznačena umirovljenicima koji su imali pravo na isplatu božićnice.

U okviru poslova mirovinskog osiguranja i matične evidencije obavljani su planirani poslovi kontrole staža, plaća i osnovica za pravne i fizičke osobe prema odredbama Pravilnika o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja⁸⁾, izvedeni su podaci o stažu osiguranja i osnovicama za 2005. na temelju podataka iz obrasca RS i podataka iz evidencija Zavoda i obavljena je druga obrada podataka koji se odnose na 2004.

U provedbi međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u prvom i drugom stupnju tijekom 2006. u radu su bila ukupno 67 473 zahtjeva, a opseg poslova povećan je osobito radi primjene Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji, koji je stupio na snagu 1. srpnja 2006.

Projekti i poslovi vezani uz unapređenje rada i poslovanja Zavoda

Prema Programu rada Zavoda za 2006., dovršeni su i stavljeni u produkciju: Projekt obračuna kamata prema vjerodostojnom tumačenju Hrvatskog sabora, Projekt obračuna doprinosa i kamata za samostalne umjetnike, Projekt otpisa doprinosa zbog zastare i nenaplativosti, Projekt statističkih praćenja i izvješćivanja vezano uz preuzimanje podataka od REGOS-a, Projekt obračuna poreza na

⁵⁾ Zakon o doplatku za djecu - "Narodne novine", broj 94/01.

⁶⁾ Zakon o porezu na dohodak - "Narodne novine", broj 177/04.

⁷⁾ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu - "Narodne novine", broj 138/06.

⁸⁾ Pravilnik o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja - "Narodne novine", br. 69/03. i 98/05.

mirovine za 2005. i obavještavanje korisnika o mirovinskim primanjima te o obračunatom i uplaćenom porezu i prirezu, Projekt pomoćne knjige poreza na ručno isplaćene mirovine i izrada ID obrasca za mjesečno obračunati porez i prirez na mirovine, Projekt izdavanja potvrda prema čl.16.b Ovršnog zakona, Projekt automatskog evidentiranja potraživanja za povrat nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja, Projekt plaća, Projekt informatiziranja i povezivanja u informatički sustav svih ispostava Zavoda te izmjena Projekta razmjene podataka s Ministarstvom financija.

Tijekom 2006. dovršen je projekt kojim je Zavod, preko internetske stranice www.mirovinsko.hr, kao prvu uslugu u sklopu *e-Mirovinsko* uveo *e-prijavu*, čime je dotadašnji način podnošenja prijave na mirovinsko osiguranje dopunio s mogućnošću podnošenja prijave elektroničkim putem (popunjavanjem elektronički pribavljene tiskanice, ovjerom elektroničkim potpisom i slanjem elektroničkim putem).

Osim toga, u Zavodu se tijekom protekle godine intenzivno radilo na provedbi mjera za poboljšanje ažurnosti u rješavanju o pravima iz mirovinskog osiguranja, te su se kontinuirano obavljali poslovi izlučivanja registraturnog gradiva (izlučeno gradivo iz približno 500 000 mirovinskih spisa i mikrofilmirano približno 2 milijuna dokumenata), uz modernizaciju poslova arhiviranja i rad na uspostavi dugoročne dokumentacijske politike.

Jedan od značajnijih i zahtjevnijih projekata u 2006. bilo je također i stavljanje u funkciju Područne službe u Virovitici, koja je započela s radom 4. rujna 2006., što će olakšati i ubrzati ostvarivanje prava osiguranika i korisnika mirovinskih primanja s područja Virovitičko-podravske županije.

Modernizacija Zavoda

Radi preustroja Zavoda na načelima procesno orijentirane organizacije, u 2006. započeti su sljedeći projekti, za provedu kojih su imenovani posebni projektni timovi: Reinžinjerin poslovnih procesa, Reorganizacija kadrovske politike, ERP rješenje (Enterprise Resource Planning), Elektronički sustav za upravljanje dokumentacijom (ESUD) i Izgradnja računalno-komunikacijske infrastrukture. Izrađeni su dokumenti "Strateški plan razvoja ICT-a (informatičko-komunikacijske tehnologije) u HZMO-u", Plan obrazovanja radnika koji će se financirati sredstvima PSIP zajma i pripremljena je studija "DMS (Document Management System) u HZMO-u", koja razrađuje pretvorbu postojećeg dokumentacijskog sustava u sustav za upravljanje dokumentacijom (dugoročna dokumentacijska politika) uz uvođenje digitalnih dokumenata u poslovne procese Zavoda. Pored aktivnosti koje se provode unutar PSIP zajma Svjetske banke, Zavod je u 2006. samostalno, koristeći se raspoloživim ljudskim i materijalno-tehničkim resursima, nastavio započeti proces modernizacije i unapređenja poslovanja izradom projekta upravljanja ljudskim potencijalima i prijedloga novog sustava plaća u Zavodu, te nizom ostalih aktivnosti, od kojih su najznačajnije utvrđivanje i provedba mjera povećanja ažurnosti pri rješavanju zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja, modernizacija poslova arhiviranja, uz kontinuirano obavljanje poslova izlučivanja registraturnog gradiva, rad na uspostavi dugoročne dokumentacijske politike i uvođenje elektroničkog poslovanja (projekt *e-Mirovinsko* u sklopu projekta *e-Hrvatska*).

Pravni poslovi i normativna djelatnost u mjerodavnosti Zavoda

Pravni poslovi obavljali su se u predviđenim rokovima, uz dinamiku i intenzitet uvjetovan radom unutarnjih ustrojstvenih jedinica Zavoda, te sudova i drugih državnih tijela. U okviru normativne djelatnosti obavljani su svi planirani poslovi izmjena i dopuna važećih ili donošenja novih općih akata Zavoda i to: Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu, Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnika o imovinsko-pravnim tražbinama, Pravilnika o školovanju, obrazovanju, stručnom usavršavanju i osposobljavanju radnika, Pravilnika o zaštiti na radu, Pravilnika o vođenju matične evidencije, Pravilnika o postupku naknadne uplate doprinosa otpisanih zbog zastare i nenaplativosti za osiguranike koji su sami za sebe obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa.

Kadrovska politika i ljudski potencijali

U 2006. intenziviran je rad na razvoju funkcije upravljanja ljudskim potencijalima, a od 1. studenoga 2006. u produkciji je projekt informatizacije upravljanja ljudskim potencijalima. Unutar projekta modernizacije Zavoda, u rujnu 2006. počeo je rad na projektu "Reorganizacija kadrovske politike". Izrađen je radni materijal "Prijedlog za uspješnu profesionalnu selekciju kadra" kao podloga za daljnju razradu kriterija koji će omogućiti pravilan odabir budućih kadrova i prognozu uspješnosti rada radnika.

Aktivnosti u vezi s provedbom i kontrolom provedbe propisa koji se odnose na područje financijskog poslovanja Zavoda

Financijsko poslovanje i provedba financijske politike Zavoda u 2006. odvijali su se u skladu sa Zakonom o proračunu⁹⁾ i odgovarajućim podzakonskim aktima. Prema odredbama Zakona o državnoj statistici i Godišnjem provedbenom planu statističkih aktivnosti Republike Hrvatske, Zavod je izradio sva propisana statistička izvješća (o korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja i o osiguranicima u sustavu mirovinskog osiguranja I. stupa), kao i veći broj izvanrednih izvješća za potrebe povezanih institucija, lokalne uprave i samouprave.

Vezano uz primjenu Pravilnika o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja u 2006. obavili su se planirani poslovi kontrole staža osiguranja, plaća, osnovica i uplaćenih doprinosa za radnike zaposlene kod fizičkih osoba za razdoblje do 31. prosinca 2002.

U skladu s osiguranim sredstvima u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2006., provedene su aktivnosti u vezi s isplatom razlike mirovina za razdoblje od 7. studenoga 2001. do 31. prosinca 2002. prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji¹⁰⁾. U provedbi Dodatnog sporazuma uz Administrativni sporazum o provedbi Ugovora o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i SR Njemačke Zavod je u 2006. obavio aktivnosti kojima je omogućeno da se korisnicima s boravištem u SR Njemačkoj, ako su za to ispunjeni propisani uvjeti, hrvatske mirovine isplaćuju izravno bez posredovanja njemačkog nositelja osiguranja, čime će se

⁹⁾ Zakon o proračunu - "Narodne novine", broj 96/03.

¹⁰⁾ Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji - "Narodne novine", broj 94/01.

skratiti postupak, odnosno osigurati isplata mirovine u kraćem roku od sadašnjeg. Prema odredbama Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja provodili su se postupci po zahtjevima obveznika za otpis doprinosa zbog zastare i nenaplativosti, a u skladu s Vjerodostojnim tumačenjem članka 3. stavka 1. Zakona o zateznim kamatama¹¹⁾ na zahtjev obveznika obavljao se preračun kamata. Također su se obavljali poslovi u provedbi Zakona o naplati dospjelih a nenaplaćenih poreza, carina, doprinosa i državnih jamstava¹²⁾, te u provedbi članka 23. Zakona o obnovi i razvoju grada Vukovara¹³⁾ (za samostalne obveznike i za pravne osobe pripremali su se zahtjevi Ministarstvu financija za povrat doprinosa i kontrolu povrata doprinosa).

Gospodarenje i upravljanje imovinom Zavoda i investicijska ulaganja

Poslovi investicijskog ulaganja u poslovne objekte i prostore koji su u vlasništvu Zavoda i poslovi nabave i održavanja odvijali su se kontinuirano tijekom godine i realizirani su u potpunosti u skladu s prioritetima i potrebama Zavoda, koji su bili utvrđeni Planom nabave za 2006. odnosno Financijskim planom Zavoda. Izuzetno je važna nabava aplikacije za podršku provedbe postupaka javne nabave roba, radova i usluga u Zavodu, čija je implementacija izvršena u 2006., a s primjenom projekta započet će se u 2007. Primjena navedenog sustava omogućit će lakši pregled realizacije nabave, bržu izradu izvješća te pravodobno reagiranje na moguća odstupanja od plana. Olakšat će se planiranje nabave i praćenje realizacije, te omogućiti uočavanje nedostataka u izradi plana nabave, a pojednostavit će se i rad u odnosu na Riznicu i državni proračun.

Unutarnji nadzor

Programom rada Ureda unutarnjeg nadzora za 2006. stavljen je posebni naglasak na preventivni nadzor nad obavljanjem svih poslova iz djelokruga Zavoda radi otklanjanja uočenih nepravilnosti i sprječavanja njihovog nastanka. U skladu s Programom rada, obavljen je preventivni nadzor u 13 područnih službi, a proveden je i niz postupaka po konkretnim prijavama i predstavkama osiguranika i umirovljenika, koje su dostavljane Zavodu izravno ili putem tijela državne vlasti. Ured je tijekom cijelog izvještajnog razdoblja kontinuirano surađivao s MUP-om, USKOK-om, Državnim odvjetništvom i tijelima državne vlasti. Izvršenje plana i programa rada je dijelom bilo uvjetovano i školovanjem pojedinih radnika Ureda radi dobivanja certifikata unutarnjeg revizora.

Održavanje i daljnji razvoj informatičkog sustava Zavoda

U provedbi programa "e-Hrvatska 2007." tijekom 2006. intenzivno se radilo na dovršenju ključnih projekata potpore elektroničkom poslovanju Zavoda, u sklopu kojih je razvijena aplikacija „e-prijava“, koja omogućuje da korisnik putem interneta obavljanje poslove prijave i odjave na osiguranje. Ova usluga pripada najvišoj, 4. razini informatiziranosti, a značajka joj je, da je cijela usluga dostupna na mreži (internet), za čiju realizaciju nije potreban dolazak korisnika usluge u Zavod. U sklopu toga

¹¹⁾ Zakon o zateznim kamatama – "Narodne novine", broj 28/96.

¹²⁾ Zakon o naplati dospjelih a nenaplaćenih poreza, carina, doprinosa i državnih jamstava – "Narodne novine", br. 117/01., 95/02. i 19/03.

¹³⁾ Zakon o obnovi i razvoju grada Vukovara – "Narodne novine", br. 44/01. i 90/05.

radilo se i na projektu povezivanja računalno-komunikacijske mreže Zavoda s računalno-komunikacijskom mrežom tijela državne uprave (HITRONet) u jedinstvenu komunikacijsku infrastrukturu i projektu uvođenja „pametne“ kartice s naprednim elektroničkim potpisom u poslovni sustav Zavoda. Također se radilo na provedbi projekta "Nacionalnog programa informacijske sigurnosti" (NIS) koji je donesen na razini države i obavezan je za sva tijela državne uprave. Među ključnim aktivnostima koje su se provodile tijekom 2006. je uspostava sustava upravljanja informacijskom sigurnošću prema normi ISO17799 / BS7799-2 (standardi ISO 17799 i BS 7799 su vodiči kroz mjere upravljanja informacijskom sigurnošću koji sadrži savjete i preporuke kako bi se uspostavio djelotvoran sustav upravljanja informacijskom sigurnošću i pravilno osigurala sigurnost informacija) i uspostava sustava stalne raspoloživosti i mogućnosti nastavka rada informatičkog sustava u izvanrednim okolnostima, kao jednog od ključnih preduvjeta za učinkovito i uspješno poslovanje Zavoda.

Unapređivanje javnosti rada Zavoda

U skladu s Programom rada za 2006. učinjeni su daljnji koraci u jačanju javnosti rada Zavoda, unapređivanju sustava informiranja te ostvarivanja slobodnog prava na pristup informacijama i podacima Zavoda od javnog značaja. U 2006. planirani poslovi obavljani su u zadanim rokovima. Zavod je, između ostaloga, uspješno prezentirao uvođenje elektroničkog poslovanja e-Mirovinsko/e-prijava koje je promovirao predsjednik Vlade Republike Hrvatske, zatim stavljanje u funkciju Područne službe u Virovitici te najavljivao i sve ostale značajnije aktivnosti u Zavodu, s osnovnim ciljem jačanja otvorenosti rada i komunikacije s korisnicima te preoblikovanja Zavoda u modernu instituciju na usluzi građanima.

Suradnja s tijelima državne uprave, ustanovama i drugim institucijama

Tijekom 2006. nastavljena je suradnja s Ministarstvom financija - Poreznom upravom vezano uz poslove utvrđivanja stanja duga, kontrolu i naplatu doprinosa te razmjenu relevantnih podataka i dokumentacije na temelju Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja¹⁴⁾ i Zakona o prikupljanju podataka po osiguranicima o doprinosima za obvezna mirovinska osiguranja¹⁵⁾. Sa Središnjim uredom Porezne uprave razmijenjeni su podaci o osobnim odbicima potrebnim za obračun poreza na mirovine. Poduzete su sve aktivnosti za rješavanje otvorenih pitanja vezanih uz poslovanje Zavoda kao Područne riznice, te su provedene sve potrebne radnje radi kvalitetnijeg i ažurnijeg protoka informacija između Zavoda i Državne riznice.

Zavod je u 2006., na temelju posebnog ugovora s REGOS-om, nastavio obavljati poslove obrade podataka o doprinosima za mirovinsko osiguranje za osiguranike koji su sami obveznici plaćanja doprinosa, za razdoblje do 31. prosinca 2004., kao i mjesečno uspostavljanje objedinjenog obrasca R–S, preuzimanje podataka o bolovanjima od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje te izradu korektivnog obrasca R–S.

¹⁴⁾ Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja – "Narodne novine", br. 147/02., 175/03. i 177/04.

¹⁵⁾ Zakon o prikupljanju podataka po osiguranicima o doprinosima za obvezna mirovinska osiguranja - "Narodne novine", broj 177/04.

Zavod je također uspješno surađivao s Društvom za upravljanje Umirovljeničkim fondom u provedbi izuzetno opsežnog i složenog posla izračuna i isplate obeštećenja korisnicima mirovine prema Zakonu o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998.

U okviru poslova modernizacije, Zavod je u 2006. nastavio suradnju s Konzultantskom kućom "Deloitte" koja je pružala podršku poslovdstvu Zavoda u nadzoru izvršavanja Operativnog plana provedbe preustroja, prema uputama definiranim u Projektnim knjigama te, zajedno s poslovdstvom Zavoda, pratila i mjerila uspješnost provedbe projekta preustroja Zavoda radi osiguranja ostvarenja planiranih aktivnosti.

* * *